

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)
den 29 januari 1998 *

I mål C-161/96,

angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget från Bundesfinanzhof, att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Südzucker Mannheim/Ochsenfurt AG

och

Hauptzollamt Mannheim,

angående giltigheten av kommissionens förordning (EEG) nr 2670/81 av den 14 september 1981 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för sockerproduktion utöver kvoten (EGT L 262, s. 14; svensk specialutgåva, område 3, volym 14, s. 11), jämförd med kommissionens förordning (EEG) nr 3183/80 av den 3 december 1980 om gemensamma tillämpningsföreskrifter för import- och exportlicenser och förutfastställelselicenser för jordbruksprodukter (EGT L 338, s. 1),

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden C. Gulmann samt domarna J. C. Moitinho de Almeida (referent), D. A. O. Edward, P. Jann och L. Sevón,

* Rättegångspråk: tyska.

generaladvokat: P. Léger,
justitiesekreterare: avdelningsdirektören H. A. Rühl,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

- Südzucker Mannheim/Ochsenfurt AG, genom advokaten Hans-Joachim Prieß, Bryssel,
- Europeiska gemenskapernas kommission, genom Klaus-Dieter Borchardt, rätts-tjänsten, i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid sammanträdet den 25 september 1997 av: Südzucker Mannheim/Ochsenfurt AG och kommissionen,

och efter att den 6 november 1997 ha hört generaladvokatens förslag till avgö-rande,

följande

Dom

- 1 Bundesfinanzhof har genom beslut av den 19 mars 1996, som inkom till domsto-lens kansli den 13 maj samma år, med stöd av artikel 177 i EG-fördraget ställt en fråga om giltigheten av kommissionens förordning (EEG) nr 2670/81 av den 14 september 1981 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för sockerproduk-tion utöver kvoten (EGT L 262, s. 14; svensk specialutgåva, område 3, volym 14,

s. 11), jämförd med kommissionens förordning (EEG) nr 3183/80 av den 3 december 1980 om gemensamma tillämpningsföreskrifter för import- och exportlicenser och förutfastställselicenser för jordbruksprodukter (EGT L 338, s. 1).

- 2 Frågan har uppkommit i en tvist mellan Südzucker Mannheim/Ochsenfurt AG (nedan kallat Südzucker), ett företag som producerar socker och är etablerat i Mannheim (Tyskland), och Hauptzollamt Mannheim (nedan kallad Hauptzollamt) med anledning av att företaget uppmanats att i efterhand erlägga den avgift som avses i artikel 3.1 a i förordning 2670/81.

Tillämpliga bestämmelser

- 3 Rådets förordning (EEG) nr 1785/81 av den 30 juni 1981 om den gemensamma organisationen av marknaden för socker (EGT L 177, s. 4; svensk specialutgåva, område 3, volym 13, s. 110, nedan kallad grundförordningen) innebar enligt första övervägandet i ingressen att de grundläggande bestämmelserna om den gemensamma organisationen av marknaderna för socker ändrades på ett genomgripande sätt.
- 4 De garantier i fråga om pris och avsättning som infördes genom den nämnda grundförordningen, bland annat för att stabilisera gemenskapsmarknaden för socker, varierade med de produktionskvoter som tilldelades företagen. I syfte att styra sockerproduktionen inom gemenskapen inrättades i praktiken genom grundförordningen ett system för produktionskvotering för regleringsåren 1981/82 och 1985/86. I rådets förordning (EEG) nr 934/86 av den 24 mars 1986 om ändring av förordning (EEG) nr 1785/81 (EGT L 87, s. 1; svensk specialutgåva, område 3, volym 20, s. 168) föreskrevs ett system för produktionskvotering för regleringsåren 1986/87—1990/91.

- 5 De kvantiteter inom företagens A-kvot (A-socker) som inte täcker gemenskapsbehoven är föremål för garanti i form av prisintervention och exportstöd i form av restitutioner. De kvantiteter som produceras inom företagens B-kvot (B-socker) är inte föremål för systemet med exportstöd, eftersom A- och B-kvoterna sammanlagt normalt inte överstiger förbrukningen inom gemenskapen.

- 6 Finansieringen av stödåtgärder för produktionen av A- och B-socker säkerställs av producenterna bland annat genom basproduktionsavgifter (artikel 28 i grundförordningen) och lageravgifter (artikel 8). Som framhålls i elfte övervägandet i ingressen till grundförordningen inrättas genom förordningen ett system för att på ett rättvist men effektivt sätt se till att producenterna själva får bära den fulla kostnaden för att avsätta det överskott som finns inom gemenskapen till följd av bristande balans mellan produktion och konsumtion.

- 7 Den produktion som överstiger kvoten (C-socker), som motsvarar den kvantitet socker som produceras för ett visst referensår och som överstiger summan av de A- och B-kvoter som tilldelats ett visst företag, är inte föremål för någon garanti i fråga om pris eller avsättning och är heller inte underkastad någon som helst kvantitativ begränsning. För övrigt får C-sockret i princip inte avsättas på gemenskapens inre marknad utan måste exporteras i obearbetat skick före den 1 januari efter utgången av det aktuella regleringsåret (artikel 26.1 i grundförordningen).

- 8 I artikel 26.3 i grundförordningen anges följande:

”Närmare tillämpningsföreskrifter till denna artikel skall utfärdas i enlighet med förfarandet i artikel 41.

Dessa bestämmelser skall särskilt innehålla regler om uttagande av en avgift på sådant C-socker och C-isoglukos som avses i punkt 1 och vars export i obearbetat skick inom den fastlagda tiden inte har bevisats före ett visst datum, som skall fastställas.”

- 9 Enligt artikel 13 i grundförordningen får export från gemenskapen endast ske mot uppvisande av en exportlicens som utfärdas på villkor att säkerhet ställs som garanti för att den transaktion för vilken licensen söks kommer att verkställas under licensens giltighetstid och som helt eller delvis förverkas om transaktionen inte blir utförd eller endast delvis blir utförd under perioden i fråga.
- 10 I artikel 1.1 i förordning nr 2670/81, som innehåller tillämpningsföreskrifter för produktion utöver kvoterna inom sockersektorn, föreskrivs följande:

”Det C-socker och den C-isoglukos som avses i artikel 26.1 i förordning (EEG) nr 1785/81 måste exporteras från den medlemsstat inom vars territorium de har producerats.

Tillverkare av C-socker eller C-isoglukos måste uppvisa bevis på att detta har exporterats

- som vitsocker eller odenaturerat råsocker eller som isoglukos i obearbetat skick,
- utan bidrag eller avgift, samt
- från den medlemsstat på vars territorium det har producerats.

Om det före den 1 januari efter utgången av det regleringsår då kvantiteten C-socker eller C-isoglukos producerades inte har framlagts några bevis på att sockret eller isoglukosen har exporterats från gemenskapen, skall kvantiteten i fråga anses vara avsatt på den inre marknaden.”

- 11 Av artikel 3.1 i förordning nr 2670/81 framgår följande:

”Den berörda medlemsstaten skall, för de kvantiteter som enligt innebörden i artikel 1.1 har avsatts på den inre marknaden, påföra en avgift som skall vara lika med summan av

a) för C-socker, per 100 kg,

— den högsta importavgift som gäller för 100 kg vitsocker eller, alltefter omständigheterna, råsocker under den period som omfattar det regleringsår under vilket sockret i fråga producerades samt de nästföljande sex månaderna, och

— 1,25 ecu.”.

- 12 Enligt artikel 2.2 i denna förordning skall bevis för exporten av C-socker lämnas in till behörig myndighet i den medlemsstat på vars territorium sockret producerats genom uppvisande av:

”a) En exportlicens utfärdad till producenten enligt artikel 3 i förordning (EEG) nr 2630/81 av den behöriga myndigheten i den medlemsstat som avses i punkt 1.

b) De dokument som avses i artikel 30 i förordning (EEG) nr 3183/80 och som behövs för frisläppande av säkerheten.

c) Ett intyg från tillverkaren som visar att C-sockret eller C-isoglukosen i fråga har tillverkats av honom.”

13 I artikel 3.1 andra stycket i kommissionens förordning (EEG) nr 2630/81 av den 10 september 1981 om särskilda tillämpningsföreskrifter för systemet med import- och exportlicenser för socker (EGT L 258, s. 16; svensk specialutgåva, område 3, volym 14, s. 3) föreskrivs följande: ”För C-socker och C-isoglukos skall utfärdad exportlicens endast gälla för export från den medlemsstats territorium där produkten framställts.” I artikel 4 i samma förordning anges att den berörda tillverkaren skall styrka att den kvantitet för vilken licensen söks faktiskt har producerats utom ramen för företagets A- och B-kvoter.

14 Enligt artikel 30.1 b i förordning nr 3183/80 är frisläppandet av säkerheten beroende av att producenten vid export ”lämnar bevis för att en sådan deklaration som avses i artikel 22.1 b mottagits avseende den aktuella produkten, och dessutom,

— skall det, när det gäller ... export från gemenskapens tullområde ... krävas att produkten, förutom vid force majeure, har lämnat gemenskapens tullområde i den mening som avses i artikel 9 i den ovannämnda förordningen inom en tidsfrist om sextio dagar från det att exportdeklarationen har mottagits, eller har nått sin bestämmelseort i den mening som avses i artikel 5 i förordningen,

...”.

- 15 Enligt artikel 22.1 b första strecksatsen i samma förordning skall exemplar nr 1 av licensen uppvisas vid den tullmyndighet där deklarationen för export utanför gemenskapen har tagits emot. Enligt artikel 22.3 skall exemplar nr 1 av licensen efter det att avskrivning gjorts av nämnda tullmyndighet lämnas tillbaka till den berörda parten. Medlemsstaterna får dock begära eller tillåta att den berörda parten gör avskrivning i licensen, varvid avskrivningen alltid skall kontrolleras och under-tecknas av den berörda tullmyndigheten.
- 16 Enligt artikel 31.1 i förordning nr 3183/80 skall beviskraven i artikel 30.1 utan att det påverkar tillämpningen av artikel 30.2 uppfyllas genom att exemplar nr 1 av licensen visas upp och, i tillämpliga fall, exemplar nr 1 av dellicensen, med påskrift enligt artikel 22 eller 23 i samma förordning.
- 17 Enligt artikel 31.2 i förordning nr 3183/80 krävs kompletterande bevisning när det gäller export från gemenskapen vilken, som i ett fall som det i målet vid den nationella domstolen, skall utgöras av "det eller de kontroll-exemplar som avses i artikel 10 i förordning (EEG) nr 223/77". I artikel 31.4 i förordning nr 3183/80 föreskrivs att den berörde, om han inte inom en tidsfrist om tre månader från leverans på grund av omständigheter som han inte råår över inte har kunnat inge det ovan-nämnda kontroll-exemplaret, till en behörig instans kan inge en ansökan om att få andra dokument godkända som likvärdiga och lämna in bestyrkande handlingar.
- 18 Enligt lydelsen av artikel 10 i kommissionens förordning (EEG) nr 223/77 av den 22 december 1976 om tillämpningsföreskrifter samt åtgärder för förenkling av gemenskapstransiteringssystemet (EGT L 38, s. 20) gäller följande: "Om tillämpningen av en gemenskapsbestämmelse förutsätter att det bevisas att de villkor som föreskrivs i den bestämmelsen i fråga om användningen av och/eller bestämmelsen för de varor som importeras till, exporteras från eller befordras inom gemenskapens tullområde är uppfyllda, skall detta bevisas genom uppvisande av kontroll-exemplar T5."

Twisten vid den nationella domstolen

- 19 Av begäran om förhandsavgörande följer att Südzucker till ett företag i Tyskland sålde C-socker som Südzucker hade producerat under regleringsåret 1986/87. Det ifrågavarande partiet socker exporterades till Schweiz utan att det förtullades vid ut- och införseln genom kontrollexemplar T5. Någon avskrivning eller stämpling gjordes följaktligen inte av Südzuckers exportlicens.
- 20 Hauptzollamt avslag begäran om att i efterhand ta emot kontrollexemplar T5 och i efterhand avskrivna exportlicensen. Bundesanstalt für landwirtschaftliche Marktordnungen (Förbundsmyndighet för organisationen av jordbruksmarknaderna, nedan kallad BALM) medgav emellertid att de bestyrkande handlingar som Südzucker ingivit, nämligen leveranshandlingar och exportdeklarationer, järnvägsfraktsedlarna i kopia samt de kvittenser avseende avgifter som utfärdats av de schweiziska tullmyndigheterna, var "likvärdiga" med kontrollexemplar T5 i den mening som avses i artikel 31.4 i förordning nr 3183/80. BALM upplyste därefter Hauptzollamt om att det ifrågavarande sockret hade exporterats från gemenskapen.
- 21 Efter att inledningsvis ha ansett att Südzucker hade uppfyllt de krav i samband med export som följer av de gemenskapsrättsliga föreskrifterna bedömde Hauptzollamt efter en kontroll att bevisning för exporten inte förebringats i vederbörlig ordning, nämligen bland annat genom uppvisandet av en exportlicens med erforderliga avskrivningar och påskrifter (artikel 31.1 b i förordning nr 3183/80). Enligt Hauptzollamt kan, även om likvärdiga bestyrkande handlingar i förekommande fall kan ersätta kravet på uppvisande av kontrollexemplar T5, dessa aldrig ersätta beviset för att sockret exporterats genom uppvisande av en exportlicens med erforderliga avskrivningar och påskrifter. Hauptzollamt begärde följaktligen genom beslut av den 9 juni 1992, vilket fastställdes genom beslut av den 29 september 1993, att det belopp som föreskrivs i artikel 3.1 a i förordning nr 2670/81 skulle erläggas i efterhand.

- 22 Talan väcktes mot beslutet vid Finanzgericht Baden-Württemberg men ogillades genom dom av den 25 april 1995. Vid Bundesfinanzhof, vid vilken Südzucker för revisionstalan, har företaget bland annat gjort gällande att skyldigheten att uppvisa en exportlicens som bevis för exporten strider mot proportionalitetsprincipen. Uppvisandet av licensen är, enligt Südzucker, inte ett lämpligt bevismedel för att sockret har lämnat gemenskapens tullområde och är inte nödvändigt, särskilt inte då den berörde innehar kontrollexemplar T5 eller likvärdiga bestyrkande handlingar. Likaså strider den avgift som anges i artikel 3 i förordning nr 2670/81 och som infordras vid överträdelse av artikel 2.2 a i samma förordning, enligt Südzucker, mot proportionalitetsprincipen. I den mån det rör sig om en accessorisk administrativ skyldighet skall en överträdelse av denna inte medföra lika sträng påföljd som en överträdelse av skyldigheten i huvudsak, nämligen skyldigheten att exportera sockret.
- 23 Enligt Bundesfinanzhof är dess beslut beroende av huruvida den avgift som föreskrivs i förordning nr 2670/81 kan påföras Südzucker för C-socker i anledning av en export som faktiskt sett har ägt rum men som till följd av att tullformalitetserna inte uppfyllts inte har styrkts genom uppvisandet av en exportlicens med vederbörliga avskrivningar och påskrifter.
- 24 Bundesfinanzhof har påpekat att dess fråga om giltigheten av de tillämpliga gemenskapsrättsliga föreskrifterna väsentligen avser skyldigheten att uppfylla tullformalitetserna vid export. Underlåtenheten att göra så har hindrat Südzucker från att kunna uppvisa en licens med nödvändiga avskrivningar och påskrifter. Bundesfinanzhof anser, tvärt emot Südzucker, att artikel 26.3 i grundförordningen ger kommissionen befogenhet att göra bevisningen för export beroende av att motsvarande tullformaliteter uppfylls och att exportlicensen visas upp. Den nationella domstolen kan inte se varför den nämnda licensen inte skulle kunna utgöra ett — extra — bevismedel av avgörande betydelse. Av samma skäl anser den nationella domstolen inte att skyldigheten att visa att tullformalitetserna uppfyllts vid exporten och att visa upp exportlicensen med erforderliga avskrivningar och påskrifter för att slippa erlagga den avgift som avses i artikel 3 i förordning nr 2670/81 är oproportionerlig.

- 25 Enligt Bundesfinanzhof är det nödvändigt att utröna om skyldigheten att erlægga det belopp som föreskrivs i denna bestämmelse, som en följd av att export har skett utan att tullformaliteterna för export har iakttagits, strider mot proportionalitetsprincipen. Den nationella domstolen har i detta hänseende erinrat om domstolens rättspraxis (dom av den 24 september 1985 i mål 181/84, Man (Sugar), REG 1985, s. 2889, och av den 27 november 1986 i mål 21/85, Maas, REG 1986, s. 3537) enligt vilken en överträdelse av en andrahandsskyldighet inte utan att proportionalitetsprincipen åsidosätts kan bestraffas lika strängt som en överträdelse av en huvudskyldighet, när gemenskapsrättsliga föreskrifter skiljer mellan å ena sidan huvudskyldigheter, vars iakttagande är av grundläggande betydelse för en god förvaltning av det ifrågavarande systemet, och å andra sidan andrahandsskyldigheter, som är av huvudsakligen administrativ karaktär.
- 26 Enligt Bundesfinanzhof har det i förevarande fall inte bestritts att huvudskyldigheten, nämligen exporten av C-socker, har iakttagits. Det förefaller den nationella domstolen tveksamt att denna huvudskyldighet även skulle omfatta bevisning om att tullformaliteterna har uppfyllts vid exporten och att licensen visats upp. Om enbart det ekonomiska resultatet skulle beaktas, nämligen exporten, skulle underlåtenheten att tullbehandla varorna vid exporten och att visa upp licensen inte i sig vara tillräckliga för att motivera att den avgift påfördes som avses i artikel 3 i förordning nr 2670/81, varför de omtvistade gemenskapsrättsliga föreskrifterna skulle kunna visa sig vara oförenliga med proportionalitetsprincipen.
- 27 Mot bakgrund av dessa överväganden beslutade Bundesfinanzhof förklara målet vilande och ställa följande fråga till domstolen:

”Är kommissionens förordning (EEG) nr 2670/81 av den 14 september 1981 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för sockerproduktion utöver kvoten (EGT L 262, s. 14; svensk specialutgåva, område 3, volym 14, s. 11) jämförd med kommissionens förordning (EEG) nr 3183/80 av den 3 december 1980 om fastställande av gemensamma tillämpningsföreskrifter för systemet med import- och exportlicenser och förutfastställelselicens för jordbruksprodukter (EGT L 338, s. 1) framför allt med beaktande av den gemenskapsrättsliga proportionalitetsprincipen giltig försåvitt det följer av förordningen att socker skall vara avsatt på den inre

marknaden — vilket är ett grundläggande villkor för att sockerproduktionsavgiften skall kunna uttas — då sockret rent faktiskt har exporterats, dock utan att tullformalitetserna har uppfyllts, och följaktligen något bevis på detta genom ett exemplar nr. 1 av exportlicensen som är försett med tullmyndigheternas anteckning om avskrivning och påskrift inte kan företes?”

Tolkningsfrågan

- 28 Genom denna fråga önskar den nationella domstolen i huvudsak veta om påförseeln av den avgift för C-socker som avses i artikel 3 i förordning nr 2670/81 är förenlig med proportionalitetsprincipen, när det är utrett att sockret i fråga har exporterats från gemenskapen, även om tullformalitetserna inte har uppfyllts och följaktligen exporten inte kan företes i form av exemplar nr 1 av exportlicensen försedd med erforderliga anteckningar om avskrivning och påskrift i enlighet med artikel 2.2 i förordning nr 2670/81 jämförd med förordning nr 3183/80.
- 29 Südzucker har i detta hänseende gjort gällande att de rättsliga följderna av en underlåtenhet att iaktta skyldigheten att visa upp exportlicensen försedd med erforderliga anteckningar om avskrivning och påskrift innebär en överträdelse av proportionalitetsprincipen. Artikel 26 i grundförordningen syftar till att C-sockret verkligen skall exporteras från gemenskapen. Att denna exportskyldighet — som enligt Südzucker utgör en huvudskyldighet — har iakttagits skall således bevisas genom kontroll exemplar T5 eller likvärdiga dokument (artikel 2.2 b i förordning nr 2670/81). Uppvisandet av exportlicensen (artikel 2.2 a i förordning nr 2670/81) syftar för sin del till att den administrativa andrahandsskyldigheten som följer av artikel 13 i grundförordningen skall iakttas. Enligt artikel 13 är det endast tillåtet att utföra exporttransaktioner på grundval av sådana licenser. Det är varken av lydelsen av eller systematiken i artikel 26.1 första stycket i grundförordningen möjligt att sluta sig till att det, i form av en huvudskyldighet vid sidan om skyldigheten att exportera, förekommer en skyldighet att bevisa att exporten skett genom en exportlicens.

- 30 I detta hänseende har Südzucker erinrat om att det är utrett att företaget har uppfyllt sin skyldighet att exportera och att företaget har ingivit de nödvändiga bestyrkande handlingarna avseende detta. I enlighet med domarna i de ovannämnda målen Man (Sugar) och Maas skall underlåtenhet att uppfylla en accessorisk skyldighet, som att visa upp en exportlicens, inte bestraffas på samma sätt som en överträdelse av huvudskyldigheten, nämligen exporten av C-socker från gemenskapen.
- 31 I detta hänseende finns det skäl att erinra om att det, för att det skall kunna fastställas om en gemenskapsrättslig bestämmelse är förenlig med proportionalitetsprincipen, skall kontrolleras om de medel den aktualiserar är lämpliga och nödvändiga för att det eftersträvade målet skall uppnås. Då det i gemenskapsrättsliga föreskrifter görs en skillnad mellan en huvudskyldighet, som måste uppfyllas för att det åsyftade målet skall nås, och en andrahandsskyldighet av huvudsakligen administrativ karaktär, kan i samma reglering inte underlåtenheten att uppfylla andrahandsskyldigheten och huvudskyldigheten bestraffas lika strängt utan att proportionalitetsprincipen åsidosätts (se bland annat domarna i de ovannämnda målen Man (Sugar), punkt 20, och Maas, punkt 15).
- 32 I målet vid den nationella domstolen är det ostridigt att skyldigheten att exportera, som åvilar producenterna av C-socker och som följer av artikel 26 i grundförordningen, utgör en huvudskyldighet i den mening som avses i ovannämnda rättspraxis.
- 33 Den omtvistade skyldigheten att visa upp exemplar nr 1 av exportlicensen, försedd med tullmyndigheternas anteckning om avskrivning och påskrift vid äventyr att beloppet på produktionen av C-sockret annars måste erläggas, kan inte särskiljas från huvudskyldigheten att exportera.
- 34 Tvärtemot vad som gjorts gällande av Südzucker är skyldigheten att bevisa att kraven rörande export av C-socker har iakttagits genom att visa upp exportlicensen försedd med anteckning om avskrivning och påskrift då tullformalitetserna fullgörs, jämte uppvisandet av kontroll exemplar T5 samt en deklARATION från tillverkaren av

sockret i fråga, oundgängliga för att det system med kvoter som inrättats genom grundförordningen skall fungera väl. Detta system syftar till att stabilisera marknaden för socker genom sådana stödåtgärder till förmån för produktion av socker inom A- och B-kvoterna som skall finansieras av producenterna själva.

- 35 För att således systemet med kvoter, förutom att det förutsätter att C-sockret rent fysiskt har lämnat gemenskapens område, skall fungera väl måste de behöriga myndigheterna ha tillgång till tillförlitlig bevisning för att kunna säkerställa att de tillverkare som producerat socker utöver kvoten och som inte har exporterat detta före den 1 januari vid utgången av följande regleringsår erlägger den fastställda avgiften.
- 36 Tvärtemot vad Südzucker har påstått är bevisning om export av C-socker, genom kontrollexemplar T5 eller bestyrkande handlingar som anses vara jämförbara i den mening som avses i artikel 31 i förordning nr 3183/80, inte tillräcklig för att visa att samtliga de krav som är förbundna med exporten av C-socker är uppfyllda.
- 37 För att uppnå målen med kvotsystemet skall de behöriga tullmyndigheterna ha tillgång till tillförlitlig och klar bevisning för att det socker som är avsett för export verkligen har exporterats från den medlemsstat där det framställts, att det ifrågasvarande partiet socker har exporterats som vitsocker eller odenaturerat socker, att sockret inte omfattas av de A- och B-kvoter som tilldelats företaget i fråga och att exporten skett före den 1 januari efter det aktuella regleringsårets utgång (se artikel 1 i förordning nr 2670/81).
- 38 Det är således just genom exportlicensen som vid uppfyllandet av tullformaliteterna försetts med erforderliga anteckningar om avskrivning och påskrift som kraven uppfylls. Förordning nr 2630/81 begränsar således, vad beträffar C-socker, exportlicensen till att gälla för export från den medlemsstats territorium där produkten framställts (artikel 3) och gör utfärdandet av licensen beroende av att tillverkaren styrker att den kvantitet för vilken licensen söks, eller en mot denna svarande kvantitet, faktiskt har producerats utöver företagens A- och B-kvoter

(artikel 4). De anteckningar om avskrivning som framgår av exportlicensen ger upplysningar om de exporterade kvantiteterna, och andra uppgifter från tullmyndigheterna bekräftar ursprungs- och bestämmelseorten för det ifrågavarande sockret samt tidpunkten för exporten. I enlighet med artikel 29 b i förordning nr 3183/80 anses således exportskyldigheten uppfylld vid den tidpunkt då de tullformaliteter uppfyllts som avses i artikel 22.1 b i samma förordning, vilka i fråga om C-socker består i att exportlicensen skall visas upp för behörig tullmyndighet för att en deklaration om de exporterade kvantiteterna skall avskrivas och påskrifter göras på licensen.

- 39 Däremot kan varken kontrollexemplar T5 eller de bestyrkande handlingar som anses likvärdiga med kontrollexemplaret ge de upplysningar som förekommer på licensen försedd med de anteckningar om avskrivning och påskrifter som fordras av den behöriga tullmyndigheten. Kontrollexemplar T5 visar således enbart att den kvantitet socker som anges i handlingen har lämnat gemenskapens tullområde utan att därmed innehålla upplysningar om huruvida de särskilda krav har uppfyllts som är förbundna med exporten av C-socker.
- 40 För det första innehåller kontrollexemplaret inte någon uppgift om tillverkaren av det socker som har exporterats från gemenskapen och gör det inte möjligt att avgöra om tillverkaren verkligen härrör från den medlemsstat på vars territorium sockret har producerats. För det andra framgår det inte av kontrollexemplar T5 om C-sockret, som föreskrivs i de tillämpliga föreskrifterna, har exporterats före den 1 januari efter utgången av det regleringsår under vilket det har tillverkats. För det tredje gör kontrollexemplar T5 det inte möjligt att avskriva kvantiteter av exporterat socker, en avskrivning som visar att tillverkaren har uppfyllt den skyldighet att exportera som han ålagts i syfte att systemet med kvoter skall fungera väl.
- 41 För det fall annan bevisning, som leveransintyg, skulle godtas efter det att produkterna i fråga exporterats, skulle de behöriga tullmyndigheterna vidare berövas alla möjligheter att kontrollera om uppgifterna i dessa handlingar överensstämmer med verkligheten, vilket skulle medföra oproportionerligt stora administrativa bördor för de medlemsstater som har att bedöma sådan bevisning (se i detta hänseende bland annat dom av den 17 maj 1984 i mål 15/83, Denkvit Nederland, REG 1984, s. 2171, punkt 30).

- 42 Av detta följer att kommissionen hade grund för att anse att uppvisandet av exportlicensen försedd med erforderliga anteckningar om avskrivning och påskrift är nödvändigt för att säkerställa att kraven rörande export av C-socker iakttas.
- 43 Under dessa omständigheter skall iakttagandet av de tullformaliteter som föreskrivs för export av C-socker, liksom själva exporten, anses utgöra en del av huvudskyldigheterna enligt det ifrågavarande systemet, genom att dessa formaliteter inte bara skall underlätta det administrativa förfarandet utan även är oundgängliga för att kvotsystemet inom sockersektorn skall fungera väl. De skall således inte anses utgöra andrahandsskyldigheter av väsentligen administrativ karaktär som, om de överträds, inte kan bestraffas lika strängt som en överträdelse av huvudskyldigheten utan att proportionalitetsprincipen åsidosätts.
- 44 Den nationella domstolens fråga skall följaktligen besvaras så, att prövningen av tolkningsfrågan inte ger vid handen att det föreligger någon omständighet som kan påverka giltigheten av förordning nr 2670/81 jämförd med förordning nr 3183/80.

Rättegångskostnader

- 45 De kostnader som har förorsakats Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

— angående den fråga som genom beslut av den 19 mars 1996 har ställts av Bundesfinanzhof — följande dom:

Prövningen av tolkningsfrågan ger inte vid handen att det föreligger någon omständighet som kan påverka giltigheten av kommissionens förordning (EEG) nr 2670/81 av den 14 september 1981 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för sockerproduktion utöver kvoten jämförd med kommissionens förordning (EEG) nr 3183/80 av den 3 december 1980 om gemensamma tillämpningsföreskrifter för import- och exportlicenser och förutfastställelselicenser för jordbruksprodukter.

Gulmann

Moitinho de Almeida

Edward

Jann

Sevón

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 29 januari 1998.

R. Grass

C. Gulmann

Justitiesekreterare

Ordförande på femte avdelningen